

Bruksela, 11 listopada 2019 r.
(OR. en)

13898/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2019/0198(NLE)

SCH-EVAL 189
FRONT 307
COMIX 518

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	8 listopada 2019 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	13183/19
Dotyczy:	Decyzja wykonawcza Rady ustanawiająca zalecenie w sprawie wyeliminowania niedociągnięć stwierdzonych w toku przeprowadzonej w 2018 r. oceny stosowania przez Litwę dorobku Schengen w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi

Delegacje otrzymują w załączeniu decyzję wykonawczą Rady ustanawiającą zalecenie w sprawie wyeliminowania niedociągnięć stwierdzonych w toku przeprowadzonej w 2018 r. oceny stosowania przez Litwę dorobku Schengen w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi; decyzja ta została przyjęta przez Radę na posiedzeniu, które odbyło się 8 listopada 2019 r.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 rozporządzenia Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. przedmiotowe zalecenie zostanie przekazane Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom narodowym.

Decyzja wykonawcza Rady ustanawiająca

ZAŁECENIE

w sprawie wyeliminowania niedociągnięć stwierdzonych w toku przeprowadzonej w 2018 r. oceny stosowania przez Litwę dorobku Schengen w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 1053/2013 z dnia 7 października 2013 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz uchylecia decyzji komitetu wykonawczego z dnia 16 września 1998 r. dotyczącej utworzenia Stałego Komitetu ds. Oceny i Wprowadzania w Życie Dorobku Schengen¹, w szczególności jego art. 15,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem niniejszej decyzji jest zalecenie Litwie działań naprawczych, mających wyeliminować niedociągnięcia stwierdzone w toku przeprowadzonej w 2018 r. oceny stosowania dorobku Schengen w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi. W wyniku przeprowadzonej oceny decyzją wykonawczą Komisji C(2019) 3010 przyjęto sprawozdanie zawierające ustalenia i opinie, wymieniające najlepsze praktyki oraz wskazujące niedociągnięcia stwierdzone w toku tej oceny.

¹ Dz.U. L 295 z 6.11.2013, s. 27.

- (2) Za dobrą praktykę uznano organizację i funkcjonowanie analizy ryzyka w Państwowej Straży Granicznej na Litwie, jak również rozwiązania operacyjne stosowane w celu zapewnienia kompleksowych procesów analizy ryzyka, obejmujące wszystkie szczeble administracyjne. Ponadto za dobrą praktykę uznano fakt, że w portach lotniczych poddanych kontroli stanowiska odprawy są wyposażone w kamery monitorujące osobę stojącą przy stanowisku, a obraz z kamery jest widoczny na ekranie zainstalowanym wewnątrz stanowiska oraz na ekranie zainstalowanym w biurze funkcjonariusza pełniącego służbę – dzięki czemu funkcjonariusze straży granicznej mają bardzo dobry ogłód wszystkich pasażerów przed przeprowadzeniem odprawy granicznej, co zapobiega ewentualnym przypadkom uniknięcia odprawy granicznej – oraz fakt, że w portach lotniczych w Wilnie i Kownie stanowiska odprawy są wyposażone w ekran wyświetlający informacje o przylotach i odlotach (np. dokładną godzinę przylotu, liczbę pasażerów, taśmociąg wyznaczony do odbioru bagażu itp.), co umożliwia funkcjonariuszom straży granicznej odpowiednią orientację sytuacyjną, jeżeli chodzi o przybywających pasażerów, których należy poddać kontroli.
- (3) W świetle znaczenia, jakie ma przestrzeganie dorobku Schengen, priorytetowo należy potraktować wdrożenie zaleceń dotyczących strategii zintegrowanego zarządzania granicami: 2 i 3; zasobów ludzkich i szkoleń: 4 i 6; ochrony granicy morskiej i orientacji sytuacyjnej: 14 i 18; procedur kontroli/infrastruktury: 27, 28, 29, 30 i 36.
- (4) Niniejszą decyzję należy przekazać Parlamentowi Europejskiemu i parlamentom państw członkowskich. Zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 w terminie trzech miesięcy od jej przyjęcia Litwa powinna opracować plan działania, w którym wyszczególnione zostaną wszystkie zalecenia w celu wyeliminowania wszelkich niedociągnięć wymienionych w sprawozdaniu z oceny, i przekazać go Komisji i Radzie,

ZALECA:

Litwa powinna

Zintegrowane zarządzanie granicami

1. Zrealizować krajową strategię zintegrowanego zarządzania granicami i ustanowić wyraźny proces działań następczych, jak również jasny mechanizm aktualizacji strategii.
Uwzględnić w krajowej strategii zintegrowanego zarządzania granicami wszystkie właściwe cele rozwojowe i priorytety w dziedzinie zarządzania granicami oraz sporządzić plan działania w celu wdrożenia tej strategii, zakładający, że wszystkie właściwe ministerstwa powinny zapewnić skuteczną realizację działań, za które odpowiadają.
2. Udoskonalić krajowy system planowania strategicznego przez uwzględnienie wszystkich elementów zintegrowanego zarządzania granicami w sposób spójny i zrównoważony, dostosowany do wyników analizy ryzyka, przepływu ruchu oraz przyszłych wyzwań.
Ponownie ocenić potrzeby specjalistów ds. dokumentów na granicy litewsko-białoruskiej oraz przeprowadzić odpowiednie dostosowania w tym zakresie, uwzględniające sytuację operacyjną, analizę ryzyka i przepływ ruchu.
3. Dostosować planowanie strategiczne i inwestycje w obszarze odpraw granicznych do potrzeb operacyjnych, analizy ryzyka, przyszłych wyzwań, zmian legislacyjnych i przepływu ruchu oraz zapewnić modernizację infrastruktury i poprawę warunków pracy na przejściach granicznych.

Zasoby ludzkie i szkolenia

4. Zwiększyć poziom zatrudnienia, aby zapewnić wystarczającą liczbę wyszkolonych pracowników w celu wdrożenia skutecznych procedur kontroli granicznej, uwzględniając bieżące i przyszłe zagrożenia i wyzwania, jak również wielkość przepływu ruchu.
5. Zapewnić, aby w odniesieniu do wszystkich nowych funkcjonariuszy straży granicznej, którzy ukończyli dwunastomiesięczny program szkoleń wstępnych, systematycznie wdrażano system opieki mentorskiej.
6. Zwiększyć zakres szkoleń przypominających ze specjalistycznych kwestii dotyczących kontroli granicznej oraz liczbę funkcjonariuszy straży granicznej, którzy odbywają takie szkolenia, jak również zapewnić określony przedział czasowy na odbycie szkolenia w godzinach pracy.

Mechanizm kontroli jakości

7. W dalszym ciągu rozwijać krajowy mechanizm kontroli jakości przez uwzględnienie w krajowym programie oceny wszystkich elementów i funkcji zintegrowanego zarządzania granicami; ustanowić w pełni rozwinięty i sformalizowany krajowy mechanizm oceny, aby prowadzić stałą ocenę wdrożenia dorobku Schengen na szczeblu krajowym.

Analiza ryzyka

8. Zwiększyć liczbę certyfikowanych pracowników przeszkolonych w obszarach analizy ryzyka i wykorzystania narzędzi analitycznych, profilowania pasażerów oraz przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów; zwiększyć wiedzę funkcjonariuszy straży granicznej w zakresie profili zagranicznych bojowników terrorystycznych.
9. Nadać analitykom na szczeblu regionalnym i lokalnym odpowiednie uprawnienia, aby mogli dokonywać zapytań i prowadzić inne czynności analityczne w odniesieniu do danych przechowywanych w systemie rejestrowania incydentów na granicy (PIKS); przeszkolić analityków w zakresie głównych funkcji tego narzędzia, dzięki czemu produkty analizy regionalnej i lokalnej będą mogły być wzbogacane o te dane.

Ochrona granicy lądowej

10. Zwiększyć poziom dostępu posterunków straży granicznej do systemu zarządzania wspólnymi patrolami na zasadzie wiedzy koniecznej, aby poszerzyć wiedzę o sprzęcie, który jest wykorzystywany w konkretnych sytuacjach, a tym samym zwiększyć poziom orientacji sytuacyjnej.
11. Zwiększyć liczbę okularów noktowizyjnych i kamer termowizyjnych dla patroli ochrony granic.
12. Wyposażyć patrole w urządzenia mobilne, aby umożliwić im przeszukiwanie dostępnych krajowych i międzynarodowych baz danych.

Ochrona granicy morskiej

13. Zapewnić, aby obraz sytuacji ze zintegrowanego systemu nadzoru morskiego był dostępny w Regionalnym Ośrodku Koordynacyjnym.
14. Zwiększyć jakość sprzętu do nadzoru morskiego, aby zapewnić należyte wykrywanie i identyfikację małych i średnich statków na wodach terytorialnych; zwiększyć liczbę godzin patrolowania wód terytorialnych.
15. Zapewnić, aby pojedynczy punkt otrzymywał wspólny obraz sytuacji (na granicy lądowej i morskiej). Zwiększyć wiedzę na temat nadzoru morskiego u kierowników zmian na posterunku straży granicznej w Neryndze.

Krajowy Ośrodek Koordynacji

16. Dokonać oceny możliwej interoperacyjności między systemem pozycjonowania sprzętu i aplikacją Eurosuru, aby umożliwić stworzenie kompleksowego krajowego obrazu sytuacji.
17. Załadować odpowiednie produkty związane z analizą ryzyka do krajowej warstwy analitycznej Eurosuru, aby zapewnić pełne stosowanie rozporządzenia w sprawie Eurosuru.

Orientacja sytuacyjna

18. Poprawić orientację sytuacyjną i zapewnić bardziej otwarty dostęp do systemu PIKS wszystkim jednostkom straży granicznej na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Odprawa graniczna – kwestie horyzontalne

19. Zapewnić, aby stemple potwierdzające cofnięcie lub unieważnienie wizy były dostępne w języku litewskim i angielskim.
20. Poprawić poziom znajomości języka angielskiego wśród funkcjonariuszy straży granicznej prowadzących kontrole pierwszej i drugiej linii przez zwiększenie szkolenia z zakresu języka angielskiego.

21. Zapewnić dostępność formularza informującego obywateli państw trzecich poddawanych szczegółowej kontroli na stanowiskach drugiej linii o celu i przebiegu takich kontroli we wszystkich językach urzędowych Unii zgodnie z art. 8 ust. 5 kodeksu granicznego Schengen.

Przejście graniczne w Kienie (kolejowe) i przejście graniczne w Kibartach (kolejowe)

22. Wezwać władze kolejowe do przekazywania wykazów imion i nazwisk osób faktycznie podróżujących pociągiem, oraz ich obywatelstwa.
23. Ustanowić procedurę, aby wykazy te były standardowo automatycznie sprawdzane w istniejących bazach danych takich jak VSATIS.
24. Zapewnić należyte połączenie sieciowe, aby możliwe było przeprowadzanie mobilnej odprawy granicznej w pociągach.
25. Zapewnić, aby przy dokonywaniu odprawy granicznej funkcjonariusze straży granicznej sprawdzali autentyczność danych zapisanych na karcie chipowej.

Przejście graniczne w Miednikach Królewskich

Infrastruktura

26. Zapewnić jedno wyznaczone stanowisko robocze dla każdego pasa kolejki do odprawy oferujące należyte warunki pracy dla funkcjonariuszy straży granicznej, tak aby umożliwić profilowanie oraz sprawny przepływ ruchu.
27. Dokonać przeglądu obecnego umiejscowienia stanowisk roboczych na stanowiskach odprawy i zapewnić, aby funkcjonariusze straży granicznej byli zwrócenii przodem do pasażerów i samochodów poddawanych kontroli.
28. Udoskonalic infrastrukturę przejścia granicznego, aby zapewnić sprawny przepływ ruchu i skuteczną odprawę graniczną.

Port w Kłajpedzie

29. Dostosować oprogramowanie komputerowe Państwowej Straży Granicznej, aby listy załóg i pasażerów były automatycznie sprawdzane w odpowiednich bazach danych.

Miejsca poddane kontroli – granica powietrzna

30. Zapewnić kierownikom zmian szkolenia z zakresu zarządzania i kierowania kadrami.
31. Zapewnić, aby folie na szybach stanowisk odprawy w Wilnie i Kownie były umieszczone w taki sposób, aby uniemożliwiały nieupoważnione obserwowanie wnętrza stanowiska, ale jednocześnie nie zasłaniały przedniej części stanowiska, tak aby pasażerowie mogli widzieć osobę zwracającą się do nich.
32. Zwiększyć jakość systemu komunikacji w stanowiskach odprawy w portach lotniczych w Wilnie i w Kownie, aby zapewnić należytą komunikację między funkcjonariuszami straży granicznej i pasażerami.
33. Zapewnić należyte oznakowanie w portach lotniczych w Wilnie, Kownie i Pałandze zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 i załącznikiem III kodeksu granicznego Schengen.
34. Zacieśnić współpracę międzyagencyjną między odpowiednimi władzami lokalnymi oraz poprawić jakość wymaganych wspólnych produktów (np. wspólnych analiz ryzyka), aby zapewnić skuteczny przepływ informacji między organami.
35. Zapewnić należyte stosowanie tytułu III, w szczególności art. 23 lit. a) kodeksu granicznego Schengen przez zniesienie systematycznych odpraw granicznych osób, które przyjeżdżają z krajów należących do strefy Schengen, oraz przez zniesienie praktyki nakładania grzywien na przewoźników obsługujących loty wewnętrzne.
36. Rozszerzyć zakres szkoleń dotyczących zasad prowadzenia kontroli granicznej Schengen, aby zwiększyć poziom profesjonalizmu i jakości odpraw granicznych.
37. Poprawić kontrolę warunków wjazdu w porcie lotniczym w Kownie, w szczególności sprawdzanie, czy wjeżdżający dysponują środkami na pokrycie kosztów utrzymania.
38. Chronić informacje niejawne w lokalnym ośrodku koordynacji, np. przez umieszczenie na wszystkich oknach folii ochronnej.

39. Zwiększyć liczbę kursów przypominających dotyczących kontroli dokumentów oraz upowszechniać tymczasowe oddelegowanie specjalistów ds. dokumentów do wykonywania zadań na innych przejściach granicznych, aby mogli oni zdobyć niezbędne doświadczenie w kontrolowaniu wszelkiego rodzaju dokumentów.
40. Zapewnić właściwie umiejscowienie oznaczeń, aby zwiększyć widoczność poszczególnych pasów kolejek do wszystkich stanowisk odprawy w porcie lotniczym w Pałandze.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*
